

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΥΠ ΑΡΙΘΜ. 427/2011
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Συνεδρίαση της 18^{ης} Οκτωβρίου 2011

Σύνθεση :

- Πρόεδρος** : Βασίλειος Κοντόλαιμος, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ
- Μέλη** : Ιωάννης Τρίαντος, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Βασιλική Πανταζή, Κουήν – Τακουή Χουρμουζιάν, Γεώργιος Ανδρέου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.
- Εισηγητής** : Γεώργιος Σπ. Ανδρέου, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους
- Αριθ. Πρωτ. ερωτήματος** : Φ. 114.2/9/11/Σ. 5230/29-8-2011/Υ.ΕΘ.Α./Γενικό Επιτελείο Ναυτικού/Διεύθυνση Α2/Τμήμα I, που υπογράφεται από τον Υπουργό Εθνικής Αμυνας.
- Περίληψη ερωτήματος** : Αν οι υφιστάμενοι περιορισμοί, βάσει των οποίων απαγορεύεται για λόγους ασφάλειας η ανέγερση οικοδομών σε ορισμένη απόσταση από τις υπόγειες αποθήκες πυρομαχικών του Ναυτικού Οχυρού Σούδας συνιστούν κατά νόμο λόγο «δημόσιας ωφέλειας» για την αναγκαστική απαλλοτρίωση οικοπεδικής έκτασης, ιδιοκτησίας Σ.Κ., η οποία ευρίσκεται εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης του ως άνω Ναυτικού Οχυρού.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε
ως ακολούθως :

I. Ιστορικό

Στην κτηματική περιφέρεια Αρωνίου – Ακρωτηρίου του νομού Χανίων στην Κρήτη και εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης (Ε.Ζ.) του Ναυτικού Οχυρού (Ν.Ο.) Σούδας ευρίσκεται οικοπεδική έκταση εμβαδού 12.323,61 τ.μ., ιδιοκτησίας Σ.Κ., η οποία γειτνιάζει με την Απαγορευμένη Ζώνη (Α.Ζ.), δηλαδή τον βόρειο τομέα του παραπάνω Ναυτικού Οχυρού, όπου είναι κατασκευασμένες υπόγειες αποθήκες πυρομαχικών. Για τις αποθήκες αυτές έχει εκπονηθεί μελέτη, με την οποία καθορίζονται οι αποστάσεις ασφάλειας που πρέπει να τηρούνται από αυτές, ώστε σε περίπτωση έκρηξης των πυρομαχικών να είναι προστατευμένοι από το φαινόμενο της δημιουργούμενης ώσης τόσο οι κάτοικοι όσο και τα κτίρια της περιοχής. Εξαιτίας του καθορισμού των ως άνω αποστάσεων ασφαλείας δεν χορηγείται στον Σ.Κ. άδεια ανέγερσης κατοικίας στην ως άνω έκταση των 12.323,61 τ.μ. Για το λόγο αυτό ο Σ.Κ. έχει ζητήσει από τις αρμόδιες στρατιωτικές αρχές να κινηθεί η διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης της ιδιοκτησίας του.

Το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο διεβίβασε η στρατιωτική υπηρεσία το αίτημά του, διατύπωσε τη γενική άποψη ότι για την έκδοση σχετικής απόφασης κήρυξης μιας έκτασης ως απαλλοτριωτέας απαιτείται η επίκληση συγκεκριμένου λόγου δημόσιας ωφέλειας.

Ενόψει όλων των ανωτέρω η ερωτώσα Υπηρεσία έθεσε το νύν εξεταζόμενο ερώτημα.

II. Εφαρμοστέες διατάξεις

a. Στο ισχύον Σύνταγμα ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι :

«'Αρθρο 17. 1. Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος. 2. Κανένας δε στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγουμένως προηγηθεί πλήρης αποζημίωση, που

να ανταποκρίνεται στην αξία, την οποία έχει το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης. Αν ζητηθεί απευθείας ο οριστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά τα χρόνο της σχετικής συζήτησης στο δικαστήριο

'Αρθρο 28. 1. Οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Η εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συμβάσεων στους αλλοδαπούς τελεί πάντοτε υπό τον όρο της αμοιβαιότητας».

β. Στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), που είχε κυρωθεί με το Ν. 2329/1953 (ΦΕΚ Α' 68) προτού καταγγελθεί από το καθεστώς της 21-4-1967 και που, στη συνέχεια, κυρώθηκε εκ νέου με το Ν.Δ. 53/1974 (ΦΕΚ Α' 256), ορίζονται τα εξής :

«'Αρθρο 1. Προστασία της ιδιοκτησίας (Οι τίτλοι των άρθρων προστέθηκαν με το άρθρο 2 και το παράρτημα του 11^{ου} Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α./ΦΕΚ Α' 96). Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθεί της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας αφελείας και υπό τους προβλεπόμενους υπό του νόμου και των διεθνών γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους ...».

γ. Με το άρθρο πρώτο του Ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων» (ΦΕΚ Α' 17) κυρώθηκε ο «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων», στον οποίο ορίζονται τα εξής :

«'Άρθρο 1.1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, καθώς και η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος σε βάρος αυτού, εφόσον επιτρέπεται από το νόμο, για δημόσια αφέλεια, κηρύσσεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέας της Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται το απαλλοτριωτέο ακίνητο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού. Η απόφαση εκδίδεται μετά από εισήγηση της Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού 2. Η απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απαλλοτρίωση θεωρείται ότι κηρύχθηκε από τη δημοσίευση αυτή».

δ. Στον Α.Ν. 376/1936 «Περί μέτρων ασφαλείας οχυρών θέσεων» (ΦΕΚ Α' 546), όπως ισχύει, ορίζονται τ' ακόλουθα :

« Ἀρθρον 1. Αἱ περιοχαὶ, εἰς αἱ υπάρχουσι ἡ πρόκειται να εκτελεσθῶσιν ἔργα οχυρώσεως, αρμοδιότητος Υπουργείου Στρατιωτικῶν χαρακτηρίζονται ως «Αμυντικαὶ περιοχαὶ» (A.P.) αἱ δὲ αρμοδιότητος Υπουργείου Ναυτικῶν ως «Ναυτικά οχυρά» (N.O.). Τα ὄρια των Αμυντικῶν περιοχῶν καὶ των Ναυτικῶν οχυρών καθορίζονται διὰ Β.Δ/τος, προκαλουμένου υπό του Υπουργείου των Στρατιωτικῶν ἡ του Υπουργού των Ναυτικῶν.

Ἀρθρον 2. Πάσα Αμυντικὴ περιοχὴ ἡ Ναυτικὸν οχυρόν περιλαμβάνει: α) Μια πρώτην (εσωτερικήν) εν εγγύτητι περὶ τα ἔργα αμύνης περιμετρικήν ζώνην, περικλείουσαν ταύτα καὶ καλουμένην «Απηγορευμένην Ζώνην» (A.Z.). β) Μια δευτέραν (εξωτερικήν) ζώνην, καλουμένην «Ἐπιτηρουμένην Ζώνην» (E.Z.), ης τα εξωτερικά ὄρια ταυτίζονται με τα ὄρια τῆς Αμυντικής περιοχής ἡ του Ναυτικού οχυρού. Αμφοτέρων σκοπός εἶναι η απόκρυψις καὶ διασφάλισις των ἔργων αμύνης.

Ἀρθρον 4. Η εἰς την Απηγορευμένην Ζώνην είσοδος προσώπων μη στρατιωτικῶν ἡ καὶ προσώπων στρατιωτικῶν μεν αλλά μη εχόντων υπηρεσίαν εν αυτῇ απαγορεύεται απολύτως.

Ἀρθρον 5. 1. Η εἰς την Επιτηρουμένην Ζώνην είσοδος καὶ κυκλοφορία προσώπων (περιλαμβανομένων καὶ των μονίμως εν αυτῇ οικούντων) ἡ οχημάτων ως καὶ η διέλευσις δι' οδών διερχομένων διὰ τῆς Επιτηρουμένης Ζώνης γίνεται υπό ὄρους, διατυπώσεις (δι' ας ουδέν τέλος χαρτοσήμου καταβάλλεται) καὶ περιορισμούς, καθοριζομένους εκάστοτε, κατά μεν τας γενικάς γραμμάς υπό του Υπουργού των Στρατιωτικῶν ἡ Ναυτικών, κατά δε τας λεπτομερείας δι' οδηγιών εκδιδομένων υπό της κατά το ἀρθρ. 3 Στρατιωτικής ἡ Ναυτικής αρχής. Εἰς ωρισμένας κατηγορίας προσώπων δύναται ν' απαγορευθῇ απολύτως η είσοδος ἡ να ταχθῶσι μείζονες περιορισμοί διὰ την είσοδον ἡ την κυκλοφορίαν. Εἰς εκτάκτους, κατά την κρίσιν τῆς Στρατιωτικής Αρχής, περιστάσεις δύναται ν' απαγορευθῇ υπ' αυτής ἡ κατά την νύκτα κυκλοφορία των κατοίκων καθ' ομάδας ἡ καὶ μεμονωμένως. 2. Ουδείς των εκτός της Επιτηρουμένης Ζώνης δύναται ν' ασκή επαγγέλματα οιανδήποτε εν αυτῇ, αν μη ἡ εφοδιασμός δι' ειδικής αδείας της κατά το ἀρθρ. 3 Στρατιωτικής ἡ Ναυτικής Αρχής. 3. Εγκαταστάσεις εν τῃ αυτῇ ζώνῃ απαγορεύεται απολύτως εἰς πάντα αλλοδαπόν ἡ μη Ἐλληνα την Εθνικότητα. Η απαγόρευσις δε αυτή δύναται διὰ Β.Δ/τος να εκταθῇ

και επί των ήδη εγκατεστημένων τοιούτων αλλοδαπών ή αλλογενών. 4. Δια την εξάλλου τόπου εγκατάστασιν ημεδαπών εν τη Επιτηρουμένη Ζώνη, ως και δια την μεταβολήν κατοικίας εντός αυτής από χωρίου εις έτερον, απαιτείται άδεια του αρμοδίου Νομάρχου εκδιδομένη μετά την γνώμην της κατά το άρθρο 3 Στρατιωτικής ή Ναυτικής Αρχής. 5. Πας αντιλαμβανόμενος πρόσωπον, εισελθόν ή κυκλοφορούν εν τη Αμυντική περιοχή ή των Ναυτικών οχυρών παρά τας ανωτέρω διατάξεις και οδηγίας οφείλει πάραυτα ν' αναφέρη εις την εγγυτέραν Αστυνομικήν ή Κοινοτικήν Αρχήν, υποχρεουμένην και ταύτην ν' αναφέρη αμέσως εις την Στρατιωτικήν ή Ναυτικήν τοιαύτην απαγαρευμένης και αυτής της παροχής στέγης, τροφής και περιθάλψεως, αν προηγουμένως ο παρέχων ταύτην δεν ειδοποίησεν σχετικώς. 6. (Όπως προστέθηκε με τον Α.Ν. 1237/1938). Ως εγκατάστασις εν τη επιτηρουμένη Ζώνη κατά τας διατάξεις του εδαφ. 3 του παρόντος άρθρου, θεωρείται η πέραν του μηνός διαμονή εν τη Ε.Ζώνη, ως και η απόκτησις οιουδήπτος εμπραγμάτου δικαιώματος ή δικαιώματος εκμεταλλεύσεως παρά των εν τω αυτών εδαφ. 3 αναφερομένων προσώπων εντός της Ε. Ζώνης δια δικαιοπραξίας εν ζωή, απαγορευομένης επί ποινή απολύτου ακυρότητος».

'Αρθρον 11.1 ... 2. Αι εντός της Επιτηρουμένης Ζώνης δασικαί εκτάσεις περιέρχονται ωσαύτως υπό τους εν τω προηγουμένω εδαφίω όρους εις την κυριότητα του Δημοσίου και την χρήσιν της Στρατιωτικής ή Ναυτικής Υπηρεσίας. Αι εντός της αυτής Ζώνης ιδιοκτησίαι πάσης φύσεως, υπάρχουσαι ή γεννηθησόμεναι, δύνανται εφ' όσον δεν ανήκουσιν εις το Δημόσιον, είτε ν' απαλλοτριωθώσιν αναγκαστικώς υπέρ της Στρατιωτικής ή Ναυτικής Υπηρεσίας, είτε να υποβληθώσιν εις «Στρατιωτικήν δουλείαν», ής το περιεχόμενον καθορίζεται υπό του Υπουργού των Στατιωτικών ή Ναυτικών, η δε εφαρμογή ταύτης αντίθεται εις τας υπό τους άρθρ. 3 προβλεπομένας Στρατιωτικάς ή Ναυτικάς Αρχάς.

'Αρθρον 13. Οι Διοικηταί των Φρουρίων ή Μεγάλων Μονάδων και ο Ανώτερος Διοικητής Τοπικής Αμύνης προσδιορίζουσι τα όρια των Απηγορευμένων Ζωνών, άτινα υλοποιούνται επί του εδάφους, είτε δια συρματοπλέκτου φράκτου, είτε δι' άλλων οροσήμων. Τα όρια ταύτα δύνανται να τροποποιούνται υπό των οικείων Γενικών Επιτελείων (όπως το εδαφ. β' προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 3 του Ν. 2433/1953). Από του προσδιορισμού τόσον των Ζωνών τούτων όσον και των Επιτηρουμένων τοιούτων άρχεται η ισχύουσα δουλεία των πάσης φύσεως ακινήτων

και εγκαταστάσεων των ευρισκομένων εντός αυτών, βάσει ειδικού Πρωτοκόλλου συντασσομένου παρά της αρμοδίας Στρατιωτικής ή Ναυτικής Αρχής και των Προέδρων και Κοινοτήτων και Δήμων, υποχρεουμένων των τελευταίων εις την ευρείαν κοινοποίησιν εις τους κατοίκους του περιεχομένου τούτου. Αι απαγορεύσεις αι διατυπούμεναι δια των ἀρθρων του Νόμου τούτου όσον αφορά τας οδούς και τον πληθυσμόν ἀρχονται από της κοινοποίησεως εις τας ενδιαφερομένας Κοινότητας και Δήμους των σχετικών Διαταγών παρά των Στρατιωτικών Αρχών».

III. Ανάλυση – Ερμηνεία εφαρμοστέων διατάξεων

Από το σύνολο των προαναφερθεισών διατάξεων συνάγεται ότι τόσο με το ἀρθρο 17 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος όσο και το ἀρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., που έχει καταστεί από την κύρωσή του με το Ν.Δ. 53/1974 αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, την οποία μπορεί να τη στερηθεί μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας.

Περαιτέρω η κήρυξη από τη Διοίκηση ενός ακινήτου ως απαλλοτριωτέου για σκοπό, που αναγνωρίζεται από το νόμο ως δημόσιας ωφέλειας, ως μέτρο επαχθές, που συνεπάγεται ακούσια στέρηση της ιδιοκτησίας, πρέπει να αιτιολογείται πλήρως από την ἀποψη της εξυπηρέτησης του σκοπού που επιδιώκεται στη συγκεκριμένη περίπτωση και της ανάγκης επιβολής της απαλλοτρίωσης και, μάλιστα, στην ἔκταση που αποφασίζεται. Η σχετική αιτιολογία μπορεί είτε να περιλαμβάνεται στην απαλλοτριωτική πράξη είτε να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου που τη συνοδεύουν (ΣΤΕ 1685/1999 ΔιΔικ. 2001, 411).

Με τον όρο «δημόσια ωφέλεια» πρέπει να εννοείται η εξυπηρέτηση του γενικού, του κοινωνικού συμφέροντος από κάθε ἀποψη, θετική ή αρνητική, ἀμεση ή ἐμμεση. Αποτελεί αυτόνομη ἔννοια που ἀμεσα ανταποκρίνεται στα κρατικά ή κοινωνικά συμφέροντα και αποδίδει ἔμμεσα ἀθροισμα ομαδικών ή ατομικών και μερικότερων ωφελειών. Καθώς τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία του νομικού όρου «δημόσια ωφέλεια» είναι εθνικό – κοινωνικό – οικονομικά, η ἔννοιά του είναι πολύ ρευστή, εξελίξιμη, διευρυνόμενη, ανακαθοριζόμενη και αναπροσαρμοζόμενη από την κοινωνική εξέλιξη. Οι όροι «κοινωνική ωφέλεια», «γενικό συμφέρον ή ὄφελος» και «δημόσιο συμφέρον ή ὄφελος» πρέπει να θεωρηθούν ως ταυτόσημοι με τον όρο

«δημόσια ωφέλεια» (Κ. Χορομίδη. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση. Β' Έκδ. 1989, σελ. 110).

Εξάλλου, με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Α.Ν. 376/1936 χαρακτηρίζονται ως «Αμυντικές Περιοχές» εκείνες, στις οποίες υπάρχουν ή πρόκειται να εκτελεσθούν οχυρωματικά έργα του Γενικού Επιτελείου Στρατού (Γ.Ε.Σ.) και ως «Ναυτικά Οχυρά» εκείνες, στις οποίες υπάρχουν ή πρόκειται να εκτελεσθούν οχυρωματικά έργα του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.). Κάθε Αμυντική Περιοχή και κάθε Ναυτικό Οχυρό περιβάλλονται από μία πρώτη περιμετρική εδαφική ζώνη, που καλείται «Απαγορευμένη Ζώνη» και, στη συνέχεια, από μία δεύτερη εδαφική ζώνη που καλείται «Επιτηρούμενη Ζώνη», της οποίας τα μεν εσωτερικά όρια ταυτίζονται με τα εξωτερικά της Απαγορευμένης Ζώνης, τα δε εξωτερικά με τα όρια της Αμυντικής Περιοχής ή του Ναυτικού Οχυρού.

Περαιτέρω, ο νομοθέτης με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 1 του Συντάγματος, με την οποία προστατεύει την ιδιοκτησία, εννοεί την ιδιοκτησία, όπως την προσδιορίζουν οι εκάστοτε κείμενοι γενικοί νόμοι της πολιτείας. Συνεπώς διάταξη γενική που έχει προσδιοριστικό της κυριότητας χαρακτήρα και στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια ούτε αφαιρεί ούτε προσβάλλει την κυριότητα. Μεταξύ δε των περιορισμών της κυριότητας για λόγους γενικότερα κοινωνικού συμφέροντος περιλαμβάνονται και εκείνοι που επιβάλλονται για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας από διατάξεις δημοσίου δικαίου. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκουν οι περιορισμοί που καθιερώνουν «αμυντικές περιοχές», μέσα στις οποίες απαγορεύεται, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, η οικοδόμηση, η καλλιέργεια και η φύτευση δένδρων (άρθρα 11-12 Α.Ν. 376/1936) ή προβλέπουν επιβάρυνση των κτημάτων που βρίσκονται κοντά στις οχυρώσεις και μέσα στην «Επιτηρούμενη Ζώνη» με «στρατιωτική δουλεία» (άρθρο 11 Α.Ν. 376/1936) (Γ. Μπαλή : Εμπρ.Δικ.παρ. 32 – Α. Τούση: Εμπρ. Δικ. παρ. 65 – Γεωργιάδη – Σταθόπουλου : Κατ' άρθρο ερμηνεία Α.Κ. Άρθρο 1000 αρ. 42-45-ΣΤΕ 536-700/1983 ΝοΒ 29,1761). Οι περιορισμοί, όμως, της κυριότητας που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 2,3,5 παρ. 1 και 11 παρ. 2 του Α.Ν. 736/1936 στα ιδιωτικά ακίνητα που βρίσκονται εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης των Ναυτικών Οχυρών, στα οποία περιλαμβάνεται και το Ναυτικό Οχυρό Σούδας (Β.Δ. 27 Σεπτ. /10 Δεκ. 1956), όχι μόνο δεν είναι παράνομοι και δεν αντιστρατεύονται στο άρθρο 17 του Συντάγματος (Α.Π. 1600/1991 Δνση)

1993,328- Εφ.Κρ. 460/1987 Ιστοσ. ΝΟΜΟΣ), αλλά συνιστούν νόμιμες στρατιωτικές δουλείες.

Περαιτέρω, όμως, ο νομοθέτης με τη ρητή διάταξη της παρ. 2 εδ. β' του άρθρου 11 του Α.Ν. 376/1936 παρέχει, συγχρόνως με τη δυνατότητα σύστασης στρατιωτικών δουλειών, ευθέως και το δικαίωμα ν' απαλλοτριωθούν αναγκαστικά υπέρ της στρατιωτικής ή ναυτικής υπηρεσίας οι κάθε είδους ιδιοκτησίες, που βρίσκονται εντός της «Επιτηρούμενης Ζώνης μιας Αμυντικής Περιοχής ή ενός Ναυτικού Οχυρού». Η εν λόγω διάταξη του Α.Ν. 376/1936 ενέχει αφ' εαυτής και το λόγο δημόσιας ωφέλειας, η οποία κατά το Σύνταγμα και το νόμο απαιτείται για την κήρυξη μιας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και η οποία ανάγεται σε λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και πιο συγκεκριμένα στη διασφάλιση της άμυνας της Χώρας.

IV. Υπαγωγή

Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η οικοπεδική έκταση ιδιοκτησίας Σ.Κ., συνολικού εμβαδού 12.323,61 τ.μ., βρίσκεται εξ ολοκλήρου εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης του Ναυτικού Οχυρού Σούδας, οπότε υφίσταται (ευθέως από το νόμο) η δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσής της, για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και πιο συγκεκριμένα για διασφάλιση της άμυνας της Χώρας.

V. Συμπέρασμα

Κατά συνέπεια, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η απάντηση ότι οι υφιστάμενοι περιορισμοί, βάσει των οποίων απαγορεύεται για λόγους ασφαλείας η ανέγερση οικοδομών σε ορισμένη απόσταση από τις υπόγειες αποθήκες πυρομαχικών του Ναυτικού Οχυρού Σούδας δεν συνιστούν λόγο δημόσιας ωφέλειας για την έκδοση απόφασης κήρυξης της οικοπεδικής έκτασης των 12.323, 61 τ.μ. ως απαλλοτριωτέας. Η συγκεκριμένη, όμως, οικοπεδική έκταση, ιδιοκτησίας Σ.Κ., μπορεί να απαλλοτριωθεί αναγκαστικά, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 εδ. β' του άρθρου 11 του Α.Ν. 376/1936, η οποία παρέχει τη δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ιδιοκτησίας ευρισκομένης εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης του Ναυτικού Οχυρού Σούδας και η οποία ενέχει αφ' εαυτής τον κατά το Σύνταγμα και το νόμο απαιτούμενο σχετικό λόγο της δημόσιας

ωφέλειας αναγόμενης στη δημόσια τάξη και ασφάλεια και πιο συγκεκριμένα στη διασφάλιση της άμυνας της Χώρας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 22-10-2011

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Ν.Σ.Κ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΛΑΤΙΜΟΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠ. ΑΝΔΡΕΟΥ

Νομικός Σύμβουλος Κράτους